

Otazníky kolem školního stravování

Školní jídelny vznikaly již po druhé světové válce, aby se podvyživená generace postupem času zotavila. Za dlouhá léta vývoje se v naší republice vytvořil systém školního stravování, který je ve světě zcela ojedinělý.

Stravování učí děti správnému složení stravy, učí je jíst nové pokrmy a potraviny. Vytváří tak správné stravovací návyky pro celý život.

Školní stravování je služba dotovaná státem, který svými zákony a vyhláškami přesně stanovil, jak má stravování ve školních jídelnách vypadat v praxi.

(Školský zákon 561/2004, Vyhláška 107/2005 o školním stravování, Vyhláška 137/2004)

Určuje finanční limity na nákup potravin, od kterých se odvíjí cena oběda a průměrná měsíční spotřeba určitých potravin na jeden oběd tzv. „Spotřební koš“ a přísná hygienická pravidla, kterými se musejí školní jídelny řídit.

Proto uvařit oběd, aby splnil státem dané podmínky, nároky strávnicků, připomínky rodičů, možnosti školní kuchyně a finančně nepřekročil daný limit na jeden oběd, je někdy opravdu složitě.

Pokusím se odpovědět na nejčastější připomínky Vás, rodičů:

Dítě dostává malé porce masa ...

Vyhláška 107/2005 udává podle věkových kategorií na kolik **gramů** syrového masa na jeden oběd má dítě nárok. U dětí od 7-10 roků je to 64 g, 11-14 roků 70 g a 15-18 roků 75 g masa.

Po technologické úpravě jednotlivých gramáží bude samozřejmě masa méně. Kuchařky mohou při mimořádných příležitostech (kachna, králík) připravit porce např. 100 g, ale následně musejí ušetřit (rizoto 50 g). Kdybychom dlouhodobě překračovaly spotřebu masa danou vyhláškou, nedodržely bychom finanční limit na jeden oběd a překročily bychom spotřebu masa.

Obědy jsou drahé ...

Cena oběda se skládá ze tří částí: potraviny, mzdy a režie.

Náklady na potraviny hradí rodiče podle věku dítěte (24,- Kč, 26,-Kč, 28,- Kč). Mzdy a režie dotuje stát. Rodiče platí cca jednu třetinu ceny dotovaného oběda. Neuvědomují si, že celková cena je mnohem vyšší (53,- Kč) a za cenu potravin ani doma neuvaří.

Proč nemohu dítě doprovázet ve školní jídelně ...

Platí přísný zákaz vstupu rodičů a cizích osob do školní jídelny. To znamená všech, kteří neodebírají obědy. Důvody zákazu jsou především hygienické, ale i výchovné a etické. Tento zákaz je součástí Školního řádu. Rodiče mohou čekat na své dítě před budovou školní jídelny.

Obědy po dobu nemoci a o prázdninách ...

Školský zákon umožňuje odebírat dotované školní obědy pouze v době školního vyučování. Za vyučování se také považují školní výlety, soutěže a jiné akce. Onemocní-li dítě, jde odebrat oběd pouze první den nemoci. Další dny by si museli rodiče zakoupit oběd za plnou cenu, tedy za 53,- Kč.

Dietní a alternativní stravování ...

V dnešní době přibývá dětských strážníků, kteří mají různé zdravotní problémy nebo vyžadují vegetariánskou případně veganskou stravu atd. Z hlediska legislativy na to nemají právní nárok.

Školní stravování je hromadné, proto nemáme žádný prostor pro uspokojení různých individuálních potřeb. Rodiče se musí smířit se stanovenými pravidly. Záleží pouze na možnostech a pochopení kuchařek. Příprava dietních jídel vyžaduje odborné znalosti a proškolenou pracovní sílu.

Složení jídelníčku nám nevyhovuje ...

V České republice neexistují předepsané receptury pro školní stravování. Jsou jen doporučující. Vyhláška 107/2005 přesně určuje průměrnou spotřebu vybraných druhů potravin na strážníka, tzv. „Spotřební koš“. Nemůžeme si dovolit žádné exotické kulinářské přípravy pokrmů. V naší školní jídelně mají strážníci možnost výběru ze dvou chodů, dodržování spotřebního koše máme tedy o něco složitější. Snažíme se do jídelního lístku začlenit nové druhy pokrmů, abychom se vyhnuly jednotvárnosti jídel.

Nemůžeme si dovolit ignorovat vyhláškou určený spotřební koš, protože je předmětem kontroly České školní inspekce, Auditů i Krajské hygienické stanice.

Některé požadavky rodičů (více zeleniny a méně zeleniny, více masa a méně masa, méně uzenin, ryb, luštěnin atd.) nejsme bohužel schopny uspokojit, protože jsme omezeni danou vyhláškou.

Myslím si, že mnoho sporů a nepříjemných situací by odpadlo, kdyby veřejnost byla více informována o pravidlech a možnostech uplatnit svá přání a požadavky ve školním stravování. S případnými dotazy se můžete obrátit na vedení školní jídelny.